

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO NARYS
STASYS TUMĖNAS
NAUJIENLAIŠKIS-ATASKAITA
NR. 10 (10)



2022-12-22

„AUŠROS“ APYGARDA, ŠIAULIAI

2020–2024 m. Seimo kadencija

Seimo narys nuo 2020-11-13

Iškėlė: Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga

Išrinktas: Aušros (Nr. 25) apygardoje (Šiauliai)

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narys (2020-11-13)

Kultūros komiteto narys (2020-11-19)

Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija, narys (2020-11-24)

Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija, narys

Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija, narys
(2021-01-15)

Laikinoji Bendradarbiavimo su skautais grupė, narys

Laikinoji Etno bičiulių grupė, pirmininko pavaduotojas

Laikinoji grupė „Už šeimą“, narys

Laikinoji grupė „Už žmogaus gyvybės ir sveikatos apsaugą nuo pradėjimo iki natūralios mirties“, narys

Laikinoji Kultūros paveldo, Europos kultūros kelių ir šv. Jokūbo kelio grupė, narys

Laikinoji Lietuvos kariuomenės veteranų rėmimo grupė, narys

Laikinoji Mažosios Lietuvos draugų grupė, narys

Laikinoji ryšių su žydų išeiviais iš Lietuvos (litvakais) grupė, narys

Laikinoji Seimo ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo grupė, narys

Laikinoji Šiaulių krašto bičiulių grupė, narys

Seimo delegacija Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos

Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios

Rados narių asamblėjoje, narys

Tarpparlamentinių ryšių su Armėnijos Respublika grupė, narys

Tarpparlamentinių ryšių su Jungtine Didžiosios Britanijos ir

Šiaurės Airijos Karalyste grupė, narys

Tarpparlamentinių ryšių su Kanada grupė, narys

Tarpparlamentinių ryšių su Šveicarijos Konfederacija grupė, narys

Tarpparlamentinių ryšių su Šventuoju Sostu grupė, narys



„AUŠROS“ APYGARDA, ŠIAULIAI

POLITIKO ŽODIS. KANTRIAI TĘSIAME NUOSEKLŲ DARBĄ

Seimo narys Stasys TUMĖNAS atsako į padėjėjo Nerijaus BRAZAUSKO klausimus.

N. B. Seimas neseniai pradėjo eilinę Pavasario sesiją. Kokias problemas rengiasi spręsti (sprendžia) LVŽS frakcija ir Jūs, „Aušros“ rinkimų apygardoje išrinktas Seimo narys?

S. T. Metai nuo pat pavasario pažymėti karo Ukrainoje ženklais. Ir tas karas daug ką kardinaliai pakeitė. Ne tik mums, bet daugeliui pasaulio valstybių teko persiorientuoti, kita vertus, šis skaudulys pridengė Seimo valdančiųjų ir ministrų nenuoseklius darbus, sprendimus; gal ir skamba paradoksaliai, bet vien dėl to, galvoju, ir nesugriuvo Vyriausybė, nebuvo pakeistas nė vienas ministras, nesvarbu, kad dirbo blogai. Laikytasi nuostatos – ištrauksi vieną degtuką, sugrius visas namas.

Esu neatsiejama mūsų, LVŽS frakcijos Seime, dalis. Dirbame kartu. Ir toliau didelį dėmesį skirsime regionų politikai. Kaip regionai turi būti stiprinami, numatėme dar praeitoje kadencijoje priimtame Regioninės plėtros įstatyme. Regionams turėjo būti skirta 30 proc. europinių investicinių lėšų, tačiau valdantieji šio įsipareigojimo nesilaiko. Paslaugos regionuose tolsta nuo žmonių: baigiamos uždaryti kaimo mokyklos, gimdyvėms tenka važiuoti net 100 km iki ligoninės, neliko pašto skyrių. Labai neskaniai atrodo valdančiųjų požiūris į mūsų praeitos Vyriausybės paramą vaikus auginančioms šeimoms, vaiko pinigai ir kitos lengvatos vadinamos atgyvenomis ir nedemokratiškoms valstybėms būdingais reliktais, nes valdantiejiems atrodo svarbiau kalbėti apie žmogaus ir roboto santykių sureguliovimą. Dedame daug pastangų, kad nebūtų grįžtama prie narkotikų dekriminalizavimo, partnerystės klausimų.

Žmonės susirūpinę dėl Valstybės tarnybos įstatymo. Kaip pasikeis darbuotojų atlyginimai, funkcijos? Kalbama tik apie vadovo darbo reformą, jam suteikiamas galias, bet ne apie valstybės tarnybos esminius reikalus. Keista, kad norima nebeatsižvelgti į tarnautojo kvalifikaciją, kompetencijas, darbo stažą.

Pavasario sesijoje LVŽS frakcija didelį dėmesį skirs (skiria) pensijų fondams ir regionams. Jau registruoti mūsų projektai dėl vadinamosios 13-osios pensijos, nemokamo vaikų maitinimo plėtros, pateikėme sprendimus dėl galimybių lanksčiau spręsti apie pensijų fonduose sukauptų pinigų panaudojimą, dėl galimybės grįžti pas visuomeninį elektros tiekėją ir atsisakyti finansinių baudų likusiems garantiniame tiekime ir kt. Tęsime ir didinsime galimybę gauti lengvatinę paskolą jaunoms šeimoms regionuose. Grįšime prie dar mūsų ministro A. Verygos Sveikatos apsaugos ministerijos siūlymų finansiškai padėti savivaldybėms užtikrinant pagalbą priklausomiems asmenims ir organizuojant psichoaktyvių medžiagų prevenciją.

Ar viskas pasiseks? Neaišku, nes LR Seimo salėje dažnai sprendimus lemia ne kompetencijos, Lietuvos žmonių lūkesčiai, o paprasta, įžūloka aritmetika – pvz., ką tik opozicijos darbotvarkėje dauguma nepritarė ir siūlymams pagaliau pripažinti, kad buvo suklysta, kad būtų grąžinama iš

sukauptų pensijų ne po 20–30 eurų kas mėnesį, o bent jau didžioji dalis sukauptų pensijų. Deja, mūsų bandymas tai padaryti vėl nepavyko. Kita vertus, žmonės mato, ką išsirinko, ką daro valdančioji koalicija, todėl ateityje, tikiuosi, rinkėjai tokių klaidų nebekartos.

N. B. Kaip vertinate Savivaldybių tarybų ir merų rinkimų Lietuvoje rezultatus? Ar Jus nustebino šiauličių palaikymas merui Artūrai Visockui ir jo vadovaujamam politiniam komitetui „Dirbame miestui“? Ko palinkėtumėte naujai Šiaulių miesto savivaldybės tarybai?

S. T. Nenustebino, rezultatai beveik visoje Lietuvoje panašūs – kas neblogai dirbo gyventojams, tas sulaukė rinkėjų pasitikėjimo, nes žmonės pavargę nuo nežinios, nori darbų tęstinumo. Dabar puiki proga pasveikinti Šiaulių miesto savivaldybės merą Artūrą Visocką ir neseniai prisiekusios naujos Tarybos narius įgijus Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose numatytas teises ir pareigas. Linkiu pateisinti rinkėjų pasitikėjimą, ambicingai ir vaisingai dirbti miestui, kuriant pažangius, tvarius, draugiškus, konkurencingus, klestinčius Šiaulius.

Tikiu, kad naujoji Šiaulių miesto savivaldybės taryba ir administracija skatins ir plėtos vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą, tęs dialogą su Lietuvos Respublikos Seimu, vienyti Šiaulių miesto bendruomenę.

N. B. Šiaulių meras A. Visockas nelabai susitaiko su naujomis savo funkcijomis, nuolat kritikuoja Seime priimtą naują Vietos savivaldos įstatymą, sprendimus dėl mero institucijos pataisų, nuostatą, kad meras nebebus ir Tarybos narys. Kokia Jūsų nuomonė?

S. T. Taip, daug kas keičiasi. Abejonių daugiau kyla tiems merams, kurie būdavo įpratę vadovauti labiau vienasmeniškai. Dabar reikės daugiau kolektyvinio darbo su Tarybos nariais, meras privalės reaguoti į opozicijos nuomonę, (su)telkti visus bendram darbui. Merui priskirtos funkcijos, kurių tikrai padaugėja, labiau bus administracinio pobūdžio (vadinasi, meras turi būti kompetentingas, atsakingas KOMANDOS „žaidėjas“. Trumpai tariant, dabar jis labiau panašus bus ne į miesto Prezidentą, o į miesto Premjerą. Akivaizdu, kad jam ir atsakomybės teks daugiau. Bet daug įdomesnis darbas dabar lauks ir opozicijos, nesvarbu, ar ji bus konstruktyvi, ar tik kritikuojanči iš principo. Ją privalės girdėti miesto meras.

Kita vertus, realus gyvenimas ir praktika parodys, ar nereikės taisyti kai kurių Vietos savivaldos įstatymo nuostatų, kurios galimai neleidžia, dubliuoja, riboja mero veiklą ir pareigą tiesiogiai įgyvendinti įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus ir savivaldybės tarybos sprendimus.

N. B. 2023 m. sausio-vasario mėn. visose 27 Europos Sąjungos valstybėse narėse vykdytas standartinis „Eurobarometro“ tyrimas. Jo duomenys rodo, kad „palyginti su 2022 m., pasitikėjimas Europos Sąjunga Lietuvoje padidėjo 5 p. p. iki 64 proc. Visos ES mastu pasitikėjimas Europos Sąjunga liko nepakitęs. Lietuvoje ir Danijoje yra mažiausias skaičius žmonių, nepasitikinčių ES, – 24 proc.“ Kodėl lietuviai vis labiau pasitiki Europos Sąjunga? Ir kaip šis pasitikėjimas koreliuoja su faktu, kad lietuviai labiausiai pasitiki šiomis nacionalinėmis institucijomis: policija (78 proc.) ir kariuomene (79 proc.)?

S. T. Dalis atsakymo yra tamstos klausime. Įvykiai Ukrainoje, iš esmės pakeitę geopolitinę situaciją, nubloškė civilizaciją atgal 70–80 metų į gūdžius Šaltojo karo laikus, į jėgos pozicijos ir blogio imperijos laikus. Pastarieji metai parodė, kad tik kartu, susitelkę galime nugalėti bendrą priešą. Ir Lietuvoje išaugo pasitikėjimas ne tik bendryste Europos Sąjungoje, bet ir NATO, kaip taikos ir saugumo garantu. Paaiškėjo, kad tai svarbu ne tik mažai valstybei Lietuvai, bet ir, regis, neutralaus statuso besilaikiusioms Suomijai ir Švedijai. Svarbu, kad tą susitelkimo, bendrystės jausmą, agresorių

kėslus perprastų tos valstybės, kurios per šimtą–du šimtus metų nematę karo ir kurios net neįsivaizduoja, kad tokie žiaurumai gali vykti mūsų dienomis. Kalbu apie Ispaniją, Italiją. Yra valstybių, pvz., Vengrija, kurios nesusitaiko su naujomis realijomis, nes yra beviltiškai įklimpusios ir supančiotos dujų, elektros saitais.

Pasitikėjimas mūsų policija ir kariuomene džiugina, bet nestebina, juk šios tarnybos mažiausiai politikuoja, šaukia, o nuosekliai dirba savo kasdienį darbą – gina, saugo, padeda. Svarbu, kad mūsų pareigūnams, kariuomenei nemažėtų finansavimas, valstybės dėmesys joms.

N. B. Seime jau ne pirmą kartą keliate valstybinės kalbos politikos klausimą, kritikuojate naująjį Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos konstitucinio įstatymo projektą, kurio preambulėje, be kita ko, pasakyta, kad Seimas konstitucinį įstatymą priima „siekdamas, kad kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis mokėtų ir gerbtų lietuvių kalbą, o valstybė užtikrintų lietuvių kalbos apsaugą ir raidą.“ Ko, Jūsų manymu, valstybė neužtikrins šiuo įstatymu ir kodėl projekto rengėjai ignoruoja kalbininkų argumentus, pasiūlymus, už kuriuos derėtų tik gražiai lietuviškai padėkoti?

S. T. Privalu kelti, nes mūsų gimtoji kalba – konstitucinė vertybė, o pateiktas Valstybinės kalbos konstitucinio įstatymo projektas (gerai, kad dar tik projektas), kelia daug nerimo. Vien Seimo Teisės departamentas jam pateikęs 53 esmines pastabas, o Lietuvių kalbos instituto kompetentingų kalbininkų mokslininkų Seimui pateiktos išvados suponuoja mintį, kad įstatymo projektą reikia ne tobulinti, o jį rengti iš naujo. Kodėl?

Šio projekto tekstas liudija, kad galimai pažeidžiami bent du Lietuvos Respublikos Konstitucijos straipsniai: 10 (teritorija yra vientisa ir nedalijama į jokių darinius) ir 14 (valstybinė kalba – lietuvių kalba), kad kalbama panašiai, kas jau buvo apie 1988 m., – dvikalbystės, teritorinių kalbų įteisinimą ir pan. Projekte visai nekalbama apie asmenvardžių rašybą, neoficialiai numatoma naikinti VLKK, Kalbos inspekciją. Tikiu, kad Seimo salėje bus pristatytas iš esmės peržiūrėtas įstatymo projektas, o rengėjai privalėtų išstudijuoti ar bent susipažinti su mūsų valstybės Nacionalinio saugumo programa ir strategija, kur apie tautinę tapatybę, lituanistinį švietimą išsivijoje, valstybės saugotinus dalykus Romualdo Ozolo dvasia pasakyta daugiau, negu mūsų politikų, rengiančių Kalbos įstatymą, lūpomis.

Svarbu, kad būtų ne politikuojama, o atnaujinamas mūsų valstybinės kalbos konstitucinio įstatymo projektas. Lietuva per maža valstybė, kad viską, kas susiję su lietuvių kalba, paleistume savieigai, arba, kaip dabar mėgstama sakyti, paliktume savireguliacijai. Tai tinka milžinei Amerikai, kur rinka, ekonominiai reikalai viską sureguliuoja – nemokėsi anglų kalbos, nė nesvajok gauti darbą viešajame sektoriuje, tupėk namuose ir augink vaikus. Maža valstybė privalo tokius jautrius klausimus įteisinti, numatyti, sureguliuoti įstatymuose. Kitaip Lietuva ne tik išsivaikščios, bet pati išvays Lietuvą iš Lietuvos.

N. B. Ko palinkėtumėte šiauliečiams ir Lietuvos žmonėms, vis labiau į Baltijos šalių nuomonę įsiklausantiems europiečiams ir lūžio kare belaukiantiems ukrainiečiams?

S. T. Linkiu gyventi neseniai nuvilnijusių per mūsų kraštą Velykų dvasia – Prisikėlimas tegul būna ir mūsų atsinaujinimas, pavasarinis sužydėjimas, atsivėrimas naujiems užmojams, idėjoms, darbams – nebūtinai dideliems, juk maži šiaudeliai sudaro kupetą. Karas mūsų kaimynystėje verčia dar labiau susitelkti ir tikėti, kad ateis taika, nugalės blaivus protas ir protingi politikų sprendimai. Tesklinda viltis, tikėjimas mūsų namuose, mūsų valstybėje, visoje žemėje, kad tamsą pakeičia Šviesa, o karą – Taika. Ir tai tebūna ne skambūs žodžiai, o kasdienė Gyvenimo malda.

Dėkoju už pokalbį!

LIETUVOS AKTUALIJA. LIETUVOS VERSLO KONKURENCINGUMUI IR AUKŠTAI PRIDĖTINEI VERTEI – PAPILDOMAS MILIJARDAS

„2023-03-29 „Vyriausybės pasitarime pritarta Finansų ministerijos siūlymui papildyti „Naujos kartos Lietuva“ plano projektą iki 1,9 mlrd. eurų investicijomis – numatomas papildomas milijardas paskoloms verslui žalioms, inovatyvioms, skaitmeninėms technologijoms bei aukštos pridėtinės vertės produktų gamybai ir eksportui.

Pasak finansų ministrės Gintarės Skaistės, „Naujos kartos Lietuva“ papildymas pasitarnaus kaip ypač svarbus instrumentas šalies verslui, prisidedančiam prie nacionalinės ambicijos – šalies konkurencingumo stiprinimo, kurį pasieksime investuodami į aukštos pridėtinės vertės produktų kūrimą ir energetinio savarankiškumo įtvirtinimą [...].

Papildyti „Naujos kartos Lietuva“ planą siūloma atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos pasiūlymus, diskusijas su socialiniais ir ekonominiais partneriais, ministerijų poreikius, makroekonominę valstybės situaciją, karo Ukrainoje sukeltas pasekmes bei naują Europos Komisijos „REPower EU“ iniciatyvą.

Papildytu „Naujos kartos Lietuva“ planu siekiama ambicingų tikslų, kuriems numatoma skirti iki 1,9 mlrd. eurų, pasinaudojant skolinimosi instrumento galimybe – iki 1,8 mlrd. eurų bei „REPowerEU“ iniciatyvos lėšomis – 193,7 mln. eurų.

Investicijos į pramonės žalinimą

Taip pat atnaujintame „Naujos kartos Lietuva“ plane bus numatytas naujas iki 1 mlrd. eurų finansinis instrumentas žalioms, inovatyvioms, skaitmeninėms technologijoms bei aukštos pridėtinės vertės produktų gamybai ir eksportui vystyti. Šiuo metu dar rengiamas finansinio instrumento modelis, skirtas sudaryti sąlygas Lietuvos verslui sparčiau tapti aktyvesniu žaliosios transformacijos rinkos dalyviu bei įsitvirtinti tarptautinėse tiekimo grandinėse ir sustiprinti savo konkurencinį pranašumą. Tai padėtų kurti tiek gerai apmokamas darbo vietas ir užtikrintų ilgalaikį tvarų Lietuvos ekonomikos augimą. Finansinis instrumentas konstruojamas taip, kad valstybė finansuotų projektus kartu su privačiu sektoriumi, tokiu būdu užtikrinant, kad finansuoti projektai yra atsiperkantys ir ekonomiškai pagrįsti.

Papildomos investicijos – prioritetinėms sritims

Dabartinių iššūkių akivaizdoje dvigubai didiname savo ambiciją ir iki 2030 m. visą valstybei reikalingą elektros energijos kiekį siekiame pasigaminti iš atsinaujinančių energijos šaltinių. Todėl pasinaudojus „Naujos kartos Lietuva“ plano papildymo galimybėmis bus sparčiau įgyvendintas 1 gigavato projektas, užtikrinsiantis Lietuvos elektros sektoriaus energetinį savarankiškumą.

rusijos karas prieš Ukrainą iš esmės sutrikdė pasaulio energetikos sistemą. Kadangi vietinė elektros energijos generacija Lietuvoje užtikrina tik apie trečdalį šalies elektros energijos poreikio, Lietuva spartina investicijas į elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių išteklių.

Reikšminga „Naujos kartos Lietuva“ paskolų ir dotacijų (beveik 700 mln. eurų) dalis nukreipiama į energetikos sektorių, užtikrinant Lietuvos energetinį savarankiškumą. Atsinaujinantys energijos ištekliai bus skirti verslui, energetinio skurdo bendrijoms bei savivaldybėms ir centrinės valdžios pastatams.

Papildytame „Naujos kartos Lietuva“ plane numatytos kitos papildomos investicijos pastatų renovacijai, kibernetiniam saugumui ir tvariam krovinių gabenimui Nemunu, mažinant transporto sektoriaus taršą.“

Šaltinis: „Lietuvos verslo konkurencingumui ir aukštai pridėtinei vertei – papildomas milijardas“, prieiga internetu: <https://lrv.lt/lt/nauijenos/lietuvos-verslo-konkurencingumui-ir-aukštai-pridetinei-vertei-papildomas-milijardas>.

DARBAS TAUTOS ATSTOVYBĖJE

Viskas gerai, tam pritariau, rezoliuciją pasirašiau, nes ją pasakome, kad esame demokratinių pasaulio šalių pusėje. Tačiau ne kartą esu iš šios tribūnos abejojęs rezoliucijomis, nes jos neturi įstatymų galios, o tik parodo mūsų ryžtingą požiūrį, nuostatas, vertybes, pilietinę poziciją, veikimo kryptis.

Mes dažnai kaltiname žmones, kad jie nepilietiški, kad nebendruomeniški, kad nepraneša apie nusižengimus. Ar tikrai buvo toks atvejis, kaip man teko girdėti, Ignalinos rajone, kad rinkimų metu buvo užfiksuotas konkretus nusižengimas ir tas žmogus, kuris tai užfiksavo, buvo nubaustas ar jam gresia, kad jis bus nubaustas?
Ačiū.



Konstitucinis Teismas ir dabar yra gavęs mūsų Seimo narių raštą ir įdomu, kaip tas vyksmas vyksta? Norėčiau išgirsti jūsų nuomonę. Ar vis dėlto raidynas, abėcėlė, gimtasis žodis, tarmė nėra tautos tapatybės garantas, tautos išlikimo, egzistencinis garantas?

Aš visiškai pritariu, kad keičiame tą nuostatą ir kad pilietybė įgyjama gimstant – šventas dalykas, tačiau toliau prasideda teksto analizės diskursas, manyčiau. Mes išbraukiame sakinį „Išskyrus įstatymu numatytus atskirus atvejus“, kad neatsirastų įvairiausių čia galimybių, tačiau lieka „ir kitais Konstitucinio įstatymo nustatytais pagrindais“. Taigi lieka dviprasmybė ir interpretacijų galimybė, kuo skiriasi „atskiri atvejai“ nuo „kitų“ atvejų.

RINKĖJAI

ORIGINALAS NEBUS SIUNCIAMAS



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ ETNO BIČIULIŲ LAIKINĄJĄ GRUPĖ

(Sudaryta Lietuvos Respublikos Seimo 2021-06-29)

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6335 El. p. kestutis.vilkauskas@lrs.lt

Šiaulių miesto savivaldybės Merui
Artūrai Visockui
el. p. meras@siauliai.lt

2023-03-29 Nr. EB-1

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos
direktoriui Antanui Bartuliui
e. p. direktorius@siauliai.lt

Šiaulių miesto savivaldybės Kultūros
skyriaus vedėjai Dainai Kinčinitienei
el. p. daina.kincinaitiene@siauliai.lt

DĖL ŠIAULIŲ KRAŠTO TAUTODAILĖS PARODOS RENGIMO

Mes, Laikinosios Etno bičiulių grupės nariai, kreipiamės į Jus, Šiaulių miesto savivaldybės vadovus, Kultūros skyriaus vedėją, dėl Šiaulių krašto tautodailės parodos rengimo Šiauliuose. Jau daug metų Lietuvos tautodailininkų sąjungos Šiaulių bendrija neturi galimybės Šiauliuose surengti tradicinę Šiaulių krašto tautodailės parodą.

Šiauliuose veikiančios savivaldybės ir valstybės pavaldumo kultūros įstaigos – Šiaulių dailės galerija, Šiaulių kultūros centras, Šiaulių kultūros centro „Laiptų galerija“, Šiaulių „Aušros“ muziejus etc. – atsisako suteikti patalpas, techninę įrangą kasmetiniam renginiui motyvuodami kitokiu veiklos pobūdžiu, užimtumu, iš anksto suplanuotais renginiais. Ši situacija iš dalies atspindi visuomenės požiūrį į etninę kultūrą, kurios ypatingai svarbi dalis yra tautodailė.

Prašome Jūsų apsvarstyti galimybę į Reprezentacinių miesto renginių sąrašą įtraukti tradicinę Šiaulių krašto tautodailės parodą ir nuo 2024 metų ją kasmet rengti Šiauliuose. Mūsų manymu, svarstyтина idėja rengti parodą Šiaulių miesto kultūros centre, atsižvelgiant į įstaigos Nuostatų 19.1. papunktį, reglamentuojantį, kad centras „sudaro sąlygas etninės kultūros sklaidai, populiarina senąsias kultūros tradicijas, papročius, laiduoja etninės kultūros perimamumą“ (prieiga: <https://www.siauliuke.lt/uploads/T-47p.docx.pdf>).

Mes – Seimo nariai, priklausantys Laikinajai Etno bičiulių grupei, – neabejojame, kad Jūs ir Šiaulių miesto savivaldybės taryba suprantate etninės kultūros reikšmę Lietuvos valstybės tapatumui,

nacionalinei kultūrai, gyventojų kultūrinei tapatybei, kūrybiniam potencialui, jaunosios kartos ugdymui ir nacionaliniam saugumui.

Mes žinome, kad Šiaulių miesto savivaldybė rūpinasi vietos etninės kultūros išsaugojimu ir stiprinimu, padeda užtikrinti etninės kultūros valstybinę globą (Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas), globoja etninę kultūrą ir vietos tradicijas, saugo kultūros paveldą ir Tautos sukurtas etninės kultūros vertybes (Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas), veiksmingai įgyvendina savarankiškąją gyventojų bendrosios kultūros ugdymo ir etnokultūros puoselėjimo funkciją (Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas).

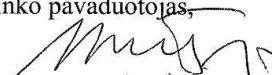
Mes esame įsitikinę, kad kasmetinis Šiaulių krašto tautodailės parodos rengimas Šiauliuose padės Šiaulių miesto savivaldybei „plėtoti įvairaus spektro kultūros paslaugas, išnaudojant regiono ir metropolinio miesto potencialą“ (Šiaulių miesto savivaldybės 2023–2025 metų strateginis veiklos planas, 2 p.). Per 50 metų siekianti parodos organizavimo tradicija suteikia unikalumo ir Šiaulių krašto tautodailininkams, ir Šiaulių miestui.

Prašytume atsakymą siųsti Laikinosios Etno Bičiulių grupės pirmininkui Kęstučiui Vilkauskui (el. p. kestutis.vilkauskas@lrs.lt) ir pirmininko pavaduotojui Stasiui Tumėnui (el. p. stasys.tumenas@lrs.lt).

Laikinosios Etno bičiulių grupės narių vardu
Laikinosios Etno bičiulių grupės pirmininkas,
Seimo narys

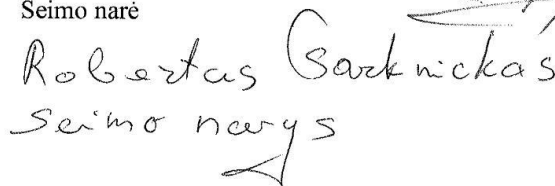
 Kęstutis Vilkauskas

Laikinosios Etno bičiulių grupės pirmininko pavaduotojas,
Seimo narys

 Stasys Tumėnas

Laikinosios Etno bičiulių grupės narė,
Seimo narė

 Rima Baškienė

 Robertas Garknickas
Seimo narys

Kęstutis Vilkauskas, tel. (8 5) 239 6335, el. p. kestutis.vilkauskas@lrs.lt

EUROPOS SĄJUNGOS AKTUALIJA. TEISĖ Į REMONTĄ. KOMISIJA NUSTATO NAUJAS VARTOTOJŲ TEISES, UŽTIKRINANČIAS LENGVĄ IR PATRAUKLŲ REMONTĄ 2023 m. kovo 22 d.

„Šiandien Europos Komisija priėmė naują pasiūlymą dėl bendrų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių remontas. Tai padės vartotojams sutaupyti lėšų ir prisidės siekiant Europos žaliojo kurso tikslų, be kita ko, mažinant atliekų kiekį. Pastaraisiais dešimtmečiais nebetinkamus gaminius buvo dažniau linkstama ne taisyti, o keisti kitais, vartotojai nepakankamai skatinti remontuoti turimas prekes pasibaigus jų teisinės garantijos laikui. Pasiūlymas prisidės prie to, kad vartotojams bus lengviau ir ekonomiškai efektyviau taisyti prekes, o ne jas pakeisti. Be to, didesnė paklausa skatins remonto sektoriaus plėtrą, o gamintojai ir pardavėjai bus skatinami kurti tvaresnius verslo modelius.

Šiandien teikiamu pasiūlymu bus užtikrinta, kad būtų remontuojama daugiau gaminių, kuriems taikomos teisinės garantijos, ir kad vartotojai turėtų galimybių lengviau ir pigiau remontuoti techniškai pataisomus gaminius (pvz., dulkių siurblius arba, kaip bus netrukus, planšetinius kompiuterius ir išmaniuosius telefonus), pasibaigus jų teisinės garantijos galiojimui arba kai prekė neveikia dėl nusidėvėjimo.

Naujos priemonės, kuriomis skatinamas ir palengvinamas remontas ir pakartotinis naudojimas

Pasiūlymu nustatoma nauja vartotojų teisė į remontą tiek pagal teisinę garantiją, tiek jai pasibaigus.

Pagal teisinę garantiją pardavėjai turės pasiūlyti taisymą, išskyrus atvejus, kai jis yra brangesnis negu prekės keitimas.

Pasibaigus teisinei garantijai, vartotojai galės naudotis naujomis teisėmis ir priemonėmis, kad remonto galimybė taptų paprasta ir prieinama:

vartotojų teisė reikalauti, kad gamintojai remontuotų gaminius, kurie yra techniškai pataisomi pagal ES teisę, pavyzdžiui, skalbyklės ar televizoriai. Taip bus užtikrinta, kad vartotojai, nusprendę taisyti savo gaminius, visada turėtų kur kreiptis, o gamintojai bus skatinami kurti tvaresnius verslo modelius;

gamintojų pareiga informuoti vartotojus apie gaminius, kuriuos privalo taisyti patys gamintojai;

internetinė ryšių dėl remonto užmezgimo platforma, sukurta siekiant sujungti vartotojus su jų teritorijoje dirbančiais taisytojais ir atnaujintų prekių pardavėjais. Platforma suteiks galimybę atlikti paiešką pagal buvimo vietą ir kokybės standartus, padės vartotojams rasti patrauklių pasiūlymų ir padidins taisytojų matomumą;

Europos informacijos apie remontą forma, kurios vartotojai galės prašyti iš bet kurio taisytojo, kad būtų užtikrintas remonto sąlygų ir kainos skaidrumas, o vartotojams būtų lengviau palyginti remonto pasiūlymus;

bus parengtas Europos remonto paslaugų kokybės standartas, kuris padės vartotojams nustatyti, kurie taisytojai įsipareigoja siekti aukštesnės kokybės. Šis „lengvai pasiekiamo remonto“ standartas bus prieinamas visoje ES dirbantiems taisytojams, norintiems įsipareigoti laikytis būtiniausių kokybės standartų, pavyzdžiui, dėl gaminių galiojimo trukmės arba prieinamumo.

Tolesni veiksmai

Komisijos pasiūlymą turės priimti Europos Parlamentas ir Taryba.

Pagrindiniai faktai

Neseniai atlikto „Eurobarometro“ tyrimo duomenimis, 77 proc. europiečių jaučiasi asmeniškai atsakingi už kovą su klimato kaita. Dažnai per anksti išmetamos prekės, kurias dar galima pataisyti, ir dėl to ES kasmet susidaro 35 mln. tonų atliekų, 30 mln. tonų išteklių ir 261 mln. tonų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Be to, apskaičiuota, kad vartotojų nuostoliai dėl to, kad prekės ne taisomos, o keičiamos, siekia beveik 12 mlrd. per metus. Taip pat apskaičiuota, kad šia iniciatyva ES ekonomikai bus užtikrinama 4,8 mlrd. EUR augimo ir investicijų.

Tačiau vartotojams remontas dažnai atrodo keblus. Iniciatyva „Teisė į remontą“ papildoma keletą kitų Komisijos pateiktų pasiūlymų, kuriais siekiama užtikrinti tvarų vartojimą per visą gaminio gyvavimo ciklą, nustatant tikrą teisės į remontą sistemą visoje ES.

Šis pasiūlymas yra dalis platesnio Europos Komisijos tikslo iki 2050 m. tapti pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu. Tai įmanoma tik jeigu vartotojai ir įmonės vartos ir gamins tvariau.

Pasiūlymas dėl teisės į remontą buvo paskelbtas Naujojoje vartotojų darbotvarkėje ir Žiedinės ekonomikos veiksmų plane. Juo šalinamos kliūtys, atgrasančios vartotojus nuo remonto dėl nepatogumų, skaidrumo stokos ar sudėtingų galimybių naudotis taisymo paslaugomis. Todėl juo skatinamas remontas kaip tvaresnis vartojimo pasirinkimas, kuris padeda siekti Europos žaliojo kurso klimato ir aplinkos tikslų.

Šia iniciatyva papildomos kitos priemonės, kuriomis siekiama Europos žaliojo kurso tikslo – užtikrinti tvarų vartojimą taikant remonto priemones. Kalbant apie pasiūlą, Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentu skatinamas gaminių taisomumas gamybos etape. Kalbant apie paklausą, pasiūlymas dėl Direktyvos dėl vartotojų įgalėjimo vykdant žaliąją pertvarką suteikia vartotojams galimybę pirkimo metu priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl pirkimo. Šiuo pasiūlymu skatinamas gaminio taisymas po įsigijimo ir taip sustiprinama paklausa. Visos trys iniciatyvos apima visą produkto gyvavimo ciklą, viena kitą papildoma ir sustiprina.

Be to, šiandien priėmus iniciatyvą dėl ekologiškumo teiginių pagrindimo, vartotojams bus lengviau remti perėjimą prie žaliosios ekonomikos renkantys pirkinys, o įmonėms bus užkirstas kelias teikti klaidinančius teiginius apie savo produktų ir paslaugų naudą aplinkai. Šia iniciatyva taip pat papildomas pasiūlymas dėl vartotojų įgalinimo pereinant prie žaliosios ekonomikos, kuriuo nustatoma horizontalioji kovos su ekomanipuliavimu sistema.

Daugiau informacijos

[Pasiūlymas dėl direktyvos dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių remontas](#)

Remonto ir pakartotinio naudojimo skatinimas. [Klausimai ir atsakymai](#)

Remonto ir pakartotinio naudojimo skatinimas. [Interneto svetainė](#)

[Pasiūlymas dėl Direktyvos dėl ekologiškumo teiginių](#)

Europos žaliasis kursas. Naujos taisyklės, kuriomis siekiama sustabdyti ekomanipuliavimą. [Pranešimas spaudai](#)

Naujos žalinimo teiginių pagrindimo taisyklės. [Klausimai ir atsakymai](#)

Naujos žalinimo teiginių pagrindimo taisyklės. [Informacijos suvestinė](#)

Ekologiškumo teiginių pagrindimo iniciatyva. Aplinka. Europos Komisija. [Interneto svetainė](#).“

Šaltinis: „Teisė į remontą. Komisija nustato naujas vartotojų teises, užtikrinančias lengvą ir patrauklų remontą“, prieiga internetu: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/ip_23_1794.

(NE)ŽINOMA ŠIAULIŲ ISTORIJA (10). PELIKSAS BUGAILIŠKIS



Pelikšas Bugailiškis ~ 1924 m. Šiaulių „Aušros“ muziejaus nuotr.

Teisininkas, kultūros ir spaudos darbuotojas, kraštotyrininkas Pelikšas Bugailiškis gimė 1883 m. gruodžio 30 d. Juodžiūnų kaime, Kupiškio rajone. P. Bugailiškis mokslus pradėjo Šimonių pradžios mokykloje. 1902 m. baigė Liepojos gimnaziją ir tais pačiais metais įstojo į Sankt Peterburgo universiteto Teisės fakultetą. Pavykus gauti stipendiją, P. Bugailiškis galėjo be didesnių materialinių nepriteklių studijuoti ir susipažinti su miesto kultūriniu gyvenimu. Studijų metais P. Bugailiškis susipažįsta ir bendrauja su S. Kairiu, V. Sirutavičiumi, E. Galvanausku, J. Yču, trimis seserimis Gruzdytėmis (viena iš jų - Ona 1918 m. tapo P. Bugailiškio žmona) ir kitais lietuvių šviesuoliais.

Rusijoje kilus revoliucijai, P. Bugailiškis apsigyveno Vilniuje, kur telkėsi visa to meto lietuvių šviesuomenė ir prisijungė prie dienraščio „Vilniaus žinios“ redakcijos. Būtent pastarojoje kilo idėja surengti lietuvių suvažiavimą, vėliau pavadintą Didžiuoju Vilniaus Seimu. Tai buvo 1905 m. visoje Rusijos imperijoje kilusio revoliucinio sambrūzdžio padarinys. Vis stipriau caro valdžiai besipriešinančiai lietuvių tautai reikėjo politinės konsolidacijos. Tautos suvažiavimo, kuriame būtų aptartos Lietuvos problemos, idėja kilo Vilniaus lietuvių būrelio nariams, kurie buvo įvairių politinių pažiūrų. Didžiojo Vilniaus Seimo dalyviai nutarė reikalauti Lietuvos autonomijos su Seimu Vilniuje, išrinktu „visuotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neskiriant lyties, tautos ir tikėjimo.“ Suvažiavimo dalyviai taip pat pabrėžė lietuvių kalbos ir tautiško švietimo propagavimo svarbą. Didysis Vilniaus Seimas vertinamas kaip pirmas ryškus bendros tautinės-valstybinės raidos etapas, padėjęs pamatus Lietuvos valstybės atkūrimui 1918 m. vasario 16 d.

Jau turėdamas šokią tokią žurnalistikos darbo patirtį P. Bugailiškis prisidėjo prie savaitraščio „Naujoji Gadynė“, „Skardas“, „Žarija“ leidybos, 1907 m. dirbo „Vilniaus žinių“ korespondentu Peterburge, leido laikraščio priedą valstybės Dūmoje „Dūmos darbai“. Revoliucijos metais P. Bugailiškui teko slapstytis nuo žandarų, gyventi svetima pavarde, būti kalinamam Lukiškių kalėjime. 1909 m. tapęs diplomuotu juristu, P. Bugailiškis apsigyveno Šiauliuose. Iki pat Pirmojo pasaulinio karo dirbo nusipelnusio advokato Stasio Lukauskio padėjėju Šiauliuose. Mieste susibūrusi grupelė šviesuolių įkūrė muzikos ir dainos draugiją „Varpas“.

P. Bugailiškis buvo vienas iš organizatorių, rengusių šiauliečių tautinio atgimimo forma tapusias Šiaulių gegužines. Gegužinių dingstimi kultūrininkai ir visuomenės veikėjai galėjo beveik be rizikos susiburti, pasitarti aktualiais klausimais, numatyti tolesnio darbo gaires. Vyko gyva idėjų kaita, nes Šiaulių gegužinėse lankydavosi svečių iš visos Lietuvos, atvažiuodavo lietuviai, studijuojantys Rusijos ir užsienio universitetuose, turintys kitokią intelektualinę, dvasinę patirtį bei naujų sumanymų.

Kartu su Šiaulių inteligentais – V. Biržiška, V. Zubovu, S. Lukauskiu, V. Bielskiu – įsteigtas lietuviškas savaitraštis „Šiaulių balsas“ (vėliau – „Šiaulių aidas“). 1915 m. P. Bugailiškis įsteigė Lietuvių agronominės ir teisinės pagalbos nukentėjusiems nuo karo gyventojams draugiją, rūpinosi Suvalkų pafrontės gyventojų maitinimu, dirbo banke, „Lietuvos žinių“ redakcijoje. Vykstant karui susiklostė palankios sąlygos Lietuvos valstybingumui įgyvendinti. Beveik vienbalsiai šią idėją palaikė Lietuvoje likę lietuviai, Rusijos gilumoje atsidūrę lietuvių pabėgėliai, taip pat lietuvių emigrantai Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Vakarų Europoje. Taip gimė mintis sušaukti Lietuvių konferenciją Vilniuje, kuri vyko 1917 m. rugsėjo 18–22 dienomis. P. Bugailiškis konferencijoje atstovavo Šiaulių apygardai ir buvo išrinktas į Lietuvių konferencijos prezidiumą.



Iš kairės: Peliksys Bugailiškis, Kazimieras Bizauskas, Kazimieras Šaulys, Justinas Staugaitis, Jonas Basanavičius, Steponas Kairys, Antanas Smetona, Jonas Vileišis, Povilas Dogelis, Juozas Paknys, Jurgis Šaulys, Mykolas Biržiška, Juozas Stankevičius, Petras Klimas Lietuvių konferencijoje 1917 m. Svetainės <https://en.wikipedia.org/> nuotrauka.

Jau po Lietuvos valstybės atkūrimo 1918 m. P. Bugailiškis, dirbdamas ir gyvendamas Šiauliuose, gavo Laikinosios vyriausybės pirmininko A. Voldemaro pasiūlymą prisijungti prie ministrų kabineto. Atsisakęs ministro posto, P. Bugailiškis atsidavė teisei ir visuomeninei veiklai Šiauliuose: 1918 m. gruodžio 5 d. paskirtas pirmuoju nepriklausomos Lietuvos taikos teisėju; 1919–1921 m. išrinktas Šiaulių apskrities tarybos pirmininku; 1919–1922 m. dirbo „Sietyno“ redaktoriumi; nuo 1923 m. ėjo Šiaulių apygardos teismo vicepirmininko pareigas, vadovavo kriminaliniam, o nuo 1929 m. – civiliniam skyriui.

Neabejotinai svarbiausias P. Bugailiškio darbas kultūros srityje – „Aušros“ muziejaus įsteigimas 1923 m. kovo 11-ąją, minint pirmojo lietuviško laikraščio „Aušra“ 40-metį. Muziejaus kolekcijos pagrindą sudarė steigėjų dovanoti eksponatai. Nei etatinių darbuotojų, nei patalpų muziejus neturėjo. Muziejų išlaikė kraštotyros draugija ir miesto savivaldybė. „Aušros“ muziejui paskirtas buvusios pirties pastatas tuometinėje Maišo gatvėje (dabar S. Nėries g.; pastatas neišlikęs), kur tų pačių metų gegužės 15 d. buvo atidaryta pirmoji muziejaus ekspozicija. Ji užėmė 3 nedidelius kambarius, raštinė – vieną. Apie 1930 m. pradėtos rengti etnografinės ekspedicijos, kurių metu buvo surinkta apie 70 proc. muziejaus eksponatų, sukauptas etnografijos archyvas, fotonegatyvų fondas, didelė dalis archeologijos eksponatų rinkinio.

Muziejaus siela ir variklis Pelikisas Bugailiškis visas savo atostogas praleisdavo ekspedicijose ieškodamas vertybių. Muziejaus darbuotojai dirbdavo be jokio atlygio, o kariuomenė leisdavo naudotis savo sunkvežimiais. Kariuomenės lakūnai skraidindavo muziejininkus lėktuvais ir fotografuodavo Šiaulių apylinkes iš oro. Sekmadieniais lankytojams ekskursijas vedavo „aiškintojai“ vadinti gidai. Po pertvarkos muziejaus patalpose atsirado „turistams pailsėti skirtos kėdės“. Tai buvo nauja ir neįprasta to meto Lietuvos kultūros padangėje.

P. Bugailiškio iniciatyva muziejuje plėtota leidybinė veikla. Nuo 1930 m. parengtas ir išspausdintas „Šiaulių metraštis“, periodinė informacijos, statistikos ir kraštotyros knyga, iš viso buvo išleistos 5 „Šiaulių metraščio“ knygos. 1934–1943 m. Šiaulių kraštotyros draugija kartu su „Aušros“ muziejumi leido pirmąjį Lietuvoje kraštotyros žurnalą „Gimtasai kraštas“ (išėjo 31 numeris), kuris laikytinas to meto istorijos šaltiniu. „Šiaulių metraštis“ ir „Gimtasai kraštas“ šiandien yra bibliografinės retenybės.



Iš kairės: burmistras J. Sondeckis, P. Bugailiškis, D. Jasaitis, B. Petrauskas, kun. S. Sarapas, J. Švambaris 1931 m. Šiaulių „Aušros“ muziejaus nuotr.

Antrojo pasaulinio karo metais P. Bugailiškis dirbo Šiaulių apygardos teismo pirmininku (1941–1944 m.). 1943 m. organizavo „Aušros“ muziejaus eksponatų slėpimą ir saugojimą. 1945 m. areštuotas, tardytas Šiaulių saugume, bet, užtarus Antanui Ulpiui ir kitiems, paleistas. Draugams sužinojus, kad su juo rengiamasi susidoroti be teismo, paslėptas ligoninės automobilyje išvyko į Vilnių, kurį laiką slapstėsi Petro Vileišio namų, kuriuose įsikūrė Lietuvių kalbos ir literatūros institutas, palėpėje. Persekiojimui apimus, 1945–1948 m. dirbo Mokslų akademijos Istorijos instituto sektoriaus vedėju, 1948–1952 m. - Knygų rūmų bibliografu-redaktoriumi.

P. Bugailiškis mirė 1965 m. spalio 27 d., palaidotas Vilniuje, Rasų kapinėse. Jo kūrybinį palikimą sudaro 17 brošiūrų, apie 400 straipsnių periodikoje (bendradarbiauta su daugiau kaip 30 laikraščių ir žurnalų, keliolika iš jų redaguota). Drauge su pagalbininkais P. Bugailiškis surinko daugiau kaip 10 tūkst. vienetų Žemaitijos dvarų dokumentų kolekciją, kuri nuo 1950 m. saugoma Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje.

1998 m. įsteigta muziejaus įkūrimo iniciatoriaus Pelikso Bugailišio premija, kuri skiriama už darbus ir veiklą muziejininkystės bei kraštotyros, kultūros ir mokslo srityse, taip pat už darbus, įprasminančius Pelikso Bugailišio vardą. Beje, 2023 m. Pelikso Bugailišio premijos laureatu tapo muziejininkas, Šiaulių kino kultūros ir paveldo puoselėtojas Viktoras Gundajevs - už Lietuvos dokumentinio kino populiarinimą, kino paveldo aktualizavimą ir išsaugojimą.

2016 m. vienai iš Šiaulių apygardos teismo posėdžių salių suteiktas pirmo paskirto Lietuvos Taikos teisėjo, kultūros, visuomenės veikėjo, etnografo Pelikso Bugailišio vardas. Vardinės salės pavadinimas įamžintas specialiai pagamintoje iškaboje.

Šiaulių „Aušros“ muziejus yra vienas seniausių muziejų Lietuvoje, 2023 m. kovo 11 d. minėjęs garbingą 100-mečio sukaktį.

Šaltiniai ir literatūra

„Didysis Vilniaus Seimas (1905 m.)“, prieiga internetu: https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=35530&p_k=1.

„DIDŽIOJO TIKSLO LINK: Lietuvių konferencijai Vilniuje – 100“, prieiga internetu: https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=37131&p_k=1.

„Pelikso Bugailiškis (1883–1965)“, prieiga internetu: <https://lad.lt/bugailiskispeliksas/>.

Bugailiškis Pelikso, *Gyvenimo vieškeliais*: medžiaga istorijai, sudarė V. B. Pšibilskis. Šiauliai: Šiaulių „Aušros“ muziejus, 1994.

„Šiaulių apygardos teismo salė pavadinta pirmojo Lietuvos Taikos teisėjo vardu“, prieiga internetu: <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/siauliu-apygardos-teismo-sale-pavadinta-pirmojo-lietuvos-taikos-teisejo-vardu.d?id=72975362>.

„Šiaulių „Aušros“ muziejaus istorija“, prieiga internetu: <https://www.ausrosmuziejus.lt/Naujienos/siauliu-ausros-muziejaus-istorija/>.

„Šimtametės teisėjo P. Bugailišio mintys aktualios ir šiandien“, prieiga internetu: <https://www.delfi.lt/news/daily/law/simtametes-teisejo-p-bugailiskio-mintys-aktualios-ir-siandien.d?id=71707614>.

„Vilnius Conference 1917.jpg“, prieiga internetu: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Vilnius_Conference_1917.jpg.

Parengė istorijos ir politikos magistras, Seimo nario padėjėjas Tautvydas ELIJOŠIUS

ŽINIASKLAIDA

https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=36002&p_k=1&p_t=284059.

<https://www.lrt.lt/naujienos/pozicija/679/1925979/stasys-tumenas-gedu-geda-bet-man-ne-geda>.

<https://www.skrastas.lt/politiku-tribuna/bunda-pavasaris-bunda-sodai-ir-senos-problemos>.

<https://www.delfi.lt/video/pramogos/buves-seimo-narys-stasys-tumenas-savo-dvasia-vitalija-nesiskyre-nei-scenoje-nei-gyvenime.d?id=92330947>.

<https://m.kauno.diena.lt/naujienos/lietuva/salies-pulsas/seimas-svarstys-pataisas-del-nepriekaistingos-reputacijos-sporto-federacijose-1119150?komentarai>.

<https://www.lrt.lt/naujienos/pozicija/679/1880864/stasys-tumenas-ar-nepasiklystame-tarp-zodziu-sportas-tai-taika>.

<https://alkas.lt/2023/03/13/seime-spaudos-konferencija-apie-skandalinga-valstybines-kalbos-zlugdyma/>.

<https://www.skrastas.lt/politiku-tribuna/kur-einame-simona-daukanta-i-parastes>.

<https://www.youtube.com/watch?v=KgZ9JUsEk3c&t=5s>.

<https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000267359/opozicija-ir-kalbininkai-kritikuoja-valstybines-kalbos-istatymo-projekta-autoriai-tikina-kad-butina-atsizvelgti-i-salyje-dirbancius-uzsieniecius>.

KOMUNIKACIJA

Lietuvos Respublikos Seimo nario Stasio Tumėno kabineto adresas Vilniuje:

Lietuvos Respublikos Seimas

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

III rūmai 301 kabinetas

Tel. (8 5) 239 6615

El. p. stasys.tumenas@lrs.lt

Padėjėja Vilniuje

Monika Šiaudinytė: tel. (8 5) 239 6615, el. p. monika.siaudinyte@lrs.lt;

Lietuvos Respublikos Seimo nario Stasio Tumėno biuro adresas Šiauliuose:

Aušros al. 15, 76299 Šiauliai (I aukštas). Siekiant užtikrinti priėmimo tvarką ir efektyvumą, prašytume registruotis ir problemą išsakyti telefonu / el. paštu.

Padėjėjai Šiauliuose:

Nerijus Brazauskas (Šiauliuose): mob. 8 612 02 941, el. p. nerijus.brazauskas@lrs.lt;

Tautvydas Elijošius (Šiauliuose): mob. 8 612 04 056, el. p. tautvydas.elijosius@lrs.lt;

Socialiniai tinklai:



<https://www.facebook.com/Stasys.Tumenas.LRS/>



<https://www.youtube.com/channel/UCwN1Y0KTvhz-5Mtkx98wWlw>

Microsoft Teams platforma:



Seimo nario Stasio Tumėno biuras Šiauliuose

Mobilioji naujienlaiškio-ataskaitos versija: <https://bit.ly/33MrOzD>

Naujienlaiškyje-ataskaitoje panaudotos Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos, Stasio Tumėno, Šiaulių „Aušros“ muziejaus, svetainės <https://en.wikipedia.org> nuotraukos.

Naujienlaiškį-ataskaitą parengė Seimo nario Stasio Tumėno komanda.

Atsakingasis redaktorius – Nerijus Brazauskas.



Paremkite Ukrainą kovoje už mūsų Laisvę